

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 12C/106/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815204016
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Matulák
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3815204016.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Róbertom Matulákom v právnej veci navrhovateľa: Quantum Credit a.s., so sídlom v Bratislave, Tomášikova 23/C IČO: 47 248 980, zast. spoločnosťou PERSPECTA Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Tomášikova 23/C, proti odporcovi: S. S., nar. X.X. XXXX, naposledy bytom U., Y. 5, t. č. na neznámom mieste, v konaní zastúpená opatrovníkom, Evou Pravdovou, tajomníčkou Okresného súdu Prievidza, o zaplatenie 717,31 eur s prísľ., takto

rozhodol:

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi sumu 78,51 eur spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 9% zo sumy 17,95 eur od 18.3.2012 do zaplatenia, vo výške 9% zo sumy 21,45 eur od 18.4.2012 do zaplatenia, vo výške 9% zo sumy 17,95 eur od 19.5.2012 do zaplatenia a vo výške 9% zo sumy 21,16 eur od 19.6.2012 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh zamieťa.

Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom podaným na tunajší súd dňa 17.3. 2015 sa navrhovateľ domáhal proti odporkyni zaplatenia istiny 717,31 eur, pozostávajúcej z neuhradených služieb vo výške 78,51 eur a z nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 638,80 eur, spolu s príslušenstvom s odôvodnením, že právny predchodca navrhovateľa uzatvoril s odporcom podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách dňa 12.12. 2011 Zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytnutie služieb káblovej alebo satelitnej televízie, program MAGIO TV KOMPLET spolu so zariadením MAGIO BOX s príslušenstvom v lehote viazanosti 24 mesiacov. Na základe zmluvy poskytol právny predchodca navrhovateľa, Slovak Telekom odporkyni plnenie riadne a včas, služby poskytnuté odporkyni fakturoval a preto mu vznikol nárok na úhradu faktúr č. 5737007041 na sumu 17,95 eur splatnú 17.3. 2012, 8737998566 na sumu 21,45 eur splatnú 17.4. 2012, 3738988745 na sumu 17,95 eur splatnú 18.5. 2012, 7739979649 na sumu 21,16 eur splatnú 18.6. 2012. Vzhľadom na to, že si odporkyňa svoj zmluvný záväzok nesplnila, porušila zmluvnú povinnosť a z toho jej následne vyplýva povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu, ktorú právny predchodca navrhovateľa odporkyni fakturoval faktúrou č. 3740965660 na sumu 638,80 eur, splatnú dňa 18.7. 2012. Vzhľadom na to, že Slovak Telekom a navrhovateľ uzavreli medzi sebou Zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 20.11. 2013, predmetné pohľadávky sa stali vlastníctvom navrhovateľa. Na základe vyššie uvedeného došlo zo strany Slovak Telekomu k oznámeniu o postúpení pohľadávky voči odporcovi.

Miesto súčasného pobytu odporkyne, ani osobu z blízkeho, rodinného prostredia odporkyne, ktorá by bola ochotná a spôsobilá odporkyňu v konaní zastupovať ako opatrovník, sa súdu, jemu dostupnými

prostriedkami zistiť nepodarilo, preto súd uznesením č. k. 12C/106/2015-33 zo dňa 31.7. 2015 ustanovil odporkyni v konaní podľa § 29 ods. 2 a 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) opatrovníka v osobe Evy Pravdovej, tajomníčky Okresného súdu Prievidza, ktorá žiadala, aby súd vo veci rozhodol v zmysle platných právnych predpisov na základe dôkazov v konaní vykonaných.

Zástupca navrhovateľa ani jeho právny zástupca a ani opatrovníčka odporkyne sa na pojednávanie neustanovili, z neúčasti na pojednávaní sa ospravedlnila len opatrovníčka odporkyne. Za splnenia podmienok ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p. súd pojednával vo veci v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu.

Dokazovaním vykonanom na pojednávaní, oboznámením s obsahom návrhu na začatie konania, Zmluvy o poskytovaní služby a nájme KZ zo dňa 12.12. 2011, listom adresovaným spoločnosťou Slovak Telekom a.s., so sídlom v Bratislave odporkyni zo dňa 25.11. 2013 a 6.6. 2012 a pripojenými faktúrami, mal súd zistený tento skutkový stav veci:

Odporkyňa s právnym predchodcom navrhovateľa uzavrela Zmluvu o poskytovaní služby a nájme KZ zo dňa 12.12. 2011, na základe ktorej poskytoval odporkyni služby, za ktoré odporkyni následne fakturoval faktúrou č. 5737007041 na sumu 17,95 eur splatnú 17.3. 2012, 8737998566 na sumu 21,45 eur splatnú 17.4. 2012, 3738988745 na sumu 17,95 eur splatnú 18.5. 2012 a 7739979649 na sumu 21,16 eur splatnú 18.6. 2012. Vzhľadom na to, že si odporkyňa svoj zmluvný záväzok nespĺnila, porušila zmluvnú povinnosť a z toho dôvodu jej podľa navrhovateľa vznikla povinnosť zaplatiť navrhovateľovi, resp. jeho právnemu predchodcovi zmluvnú pokutu, ktorú právny predchodca navrhovateľa odporkyni fakturoval faktúrou č. 3740965660 na sumu 638,80 eur, splatnú dňa 18.7. 2012.

Listom zo dňa 6.6. 2012 právny predchodca navrhovateľa odstúpil od zmluvného vzťahu s odporkyňou.

Vzhľadom na to, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. a navrhovateľ uzavreli medzi sebou dňa 20.11. 2013 Zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 20.11. 2013, skutočnosť ktorú právny predchodca navrhovateľa listom zo dňa 25.11. 2013 oznámil odporkyni, žalované pohľadávky sa stali vlastníctvom navrhovateľa.

Podľa § 43 ods. 1 písm. a/ zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

Podľa § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, užívateľ je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je dlžník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 prvá veta Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzaviera dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprímerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V konaní mal súd jednoznačne preukázané, že odporkyňa s právnym predchodcom navrhovateľa uzavrela Zmluvu o poskytovaní služby a nájme KZ zo dňa 12.12. 2011, na základe ktorej poskytoval právny predchodca navrhovateľa odporkyni služby, za ktoré odporkyni následne fakturoval faktúrou č. 5737007041 na sumu 17,95 eur splatnú 17.3. 2012, 8737998566 na sumu 21,45 eur splatnú 17.4. 2012, 3738988745 na sumu 17,95 eur splatnú 18.5. 2012 a 7739979649 na sumu 21,16 eur splatnú 18.6. 2012. Vzhľadom na to, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. a navrhovateľ uzavreli medzi sebou dňa 20.11. 2013 Zmluvu o postúpení pohľadávok, skutočnosť ktorú právny predchodca navrhovateľa listom zo dňa 25.11. 2013 oznámil odporkyni, vyššie uvedené pohľadávky sa stali vlastníctvom navrhovateľa. Žalovanú sumu, pozostávajúcu z nedoplatkov za služby poskytnuté právnym predchodcom navrhovateľa odporkyni, v celkovej výške 78,51 eur, uložil súd odporkyni navrhovateľovi zaplatiť.

Dôvodný bol návrh navrhovateľa aj v časti navrhovateľom uplatneného úroku z omeškania dňom nasledujúcim po splatnosti jednotlivých súm fakturovaných právnym predchodcom navrhovateľa odporkyni za nedoplatky za služby, ktorý bol uplatnený v súlade s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v platnom znení. Na úrok z omeškania mal navrhovateľ nárok v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Je zrejmé, že spornú zmluvu o poskytovaní služby a nájme KZ možno súčasne charakterizovať ako spotrebiteľskú zmluvu a na odporkyňu je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Podľa názoru súdu, uvedený záver vyplýva zo skutočnosti, že tzv. spotrebiteľské zmluvy nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah (vyplýva to najmä z toho, že ustanovenia o

spotrebiteľských zmluvách sú systematicky zaradené vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka a teda nepredstavujú osobitný zmluvný typ zo záväzkovej časti). Navrhovateľ právo na zaplatenie zmluvnej pokuty odvíja od spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sú ako tzv. typové zmluvy uzavierané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporkyňou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, čo vyplýva už i z toho, že odkazuje na porušenie povinností, ktoré má zrejme právny predchodca navrhovateľa všeobecne pre všetky prípady upravené vo všeobecných obchodných podmienkach. Odporkyňa nemohla byť aktívne zúčastnená pri vyjednávaní zmluvnej pokute. Len veľmi ťažko by odporkyňa pri rovnako dojednanej službe a kúpe toho istého koncového zariadenia vyjednávala inú výšku zmluvnej pokuty.

Pokiaľ si navrhovateľ v konaní uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, v tejto časti súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. Vzhľadom na to, že si odporkyňa svoj zmluvný záväzok nesplnila, porušila zmluvnú povinnosť, právny predchodca navrhovateľa odporkyňou fakturoval faktúrou č. 3740965660 sumu 638,80 eur, splatnú dňa 18.7. 2012, pohľadávka ktorá bola navrhovateľovi takisto postúpená. Zmluvná pokuta vo výške 638,80 eur podľa navrhovateľom predloženej faktúry pozostávala podľa Zmluvy o poskytovaní služby a nájme KZ z dôvodu porušenia záväzku odporcu doby viazanosti 24 mesiacov z pokuty Magio Sat 199 eur, z pokuty za Magio box 1MT8QSP9 150 eur, opäť z pokuty za Magio box 1MT8QSP9 150 eur, z pokuty za diaľkový ovládač 1MT8QSP9 20 eur, opäť z pokuty za diaľkový ovládač 1MT8QSP9 20 eur, z pokuty za kartu 1MT8QSP9 19,95 eur, opäť z pokuty za kartu 1MT8QSP9, z pokuty za ostatné príslušenstvo 1MT8QSP9 29,95 eur a opäť z pokuty za ostatné príslušenstvo 1MT8QSP9 29,95 eur. Uplatnenú zmluvnú pokutu vo výške 638,80 eur, resp. dojednanie v zmluve, na základe ktorého bola uložená, považoval súd za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Zmluvná pokuta nezohľadňuje hodnotu zabezpečovanej povinnosti a môže byť vzhľadom na ňu neprimerane vysoká (§53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka). Môže dôjsť k situácii, keď pre nezaplatenie jedinej, hoci aj poslednej splátky je spotrebiteľ povinný zaplatiť zmluvnú pokutu mnohonásobne prevyšujúcu túto splátku. Tak judikatúra Súdneho dvora EÚ, ako aj vnútroštátna judikatúra sa pritom zhodujú, že o neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve ide už vtedy, keď daná podmienka je spôsobilá zapríčiniť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo i len v malom množstve prípadov (napr. za určitého špecifického priebehu zmluvného vzťahu), nie je nutné, aby uvedenú nerovnováhu či už reálne spôsobila, alebo spôsobovala vo všetkých či väčšine prípadov. Navyše, ustanovenia o zmluvnej pokute sú v zmluve obsiahnuté chaoticky a nie na jednom mieste. Navrhovateľ však v konaní ani nepreukázal, na základe čoho a z dôvodu porušenia ktorých zmluvných povinností odporkyňa si od odporkyne uplatňuje zmluvnú pokutu v žalovanej výške.

Pretože sporná zmluva o pripojení je spotrebiteľskou zmluvou, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia právneho poriadku o ochrane spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto právnej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia zmluvnej voľnosti. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv patrí, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Uvedené súd konštatuje z toho dôvodu, že práve zmluvné dojednania obsiahnuté v spornej zmluve o pripojení týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd žiadnym spôsobom nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ však ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Podľa názoru súdu, v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzavieraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo

výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie sa účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti (§ 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka). Kládie sa tým veľký dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy (tento obsah zmluvy spotrebiteľ už nijako neovplyvňuje), aby bol náležite opatrný a dôsledný aj pri dojednávaní vedľajších zmluvných dojednaní, ako je zmluvná pokuta. Len týmto spôsobom sa efektívne zabezpečí, aby slabšia strana v spotrebiteľských zmluvách bola dostatočne informovaná o následkoch nesplnenia povinností a len týmto sa vypestuje vzťah dôvery spotrebiteľa k dodávateľom.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). V konaní si náhradu trov uplatnil len navrhovateľ, ktorý však vo väčšej časti sporu bol neúspešný a preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne dvojmo.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§ 205 ods. 1 O.s.p. v platnom znení.)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.